

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 1530-1532/2548

นางทิพวรรณ ฉ่ำเฉลิม หรือชุตินันต์ กับพวก โจทก์ นางวิไล ทรงประกอบ โจทก์ร่วม องค์การแบตเตอร์รี่ จำเลย
กฎหมายที่เกี่ยวข้อง ป.พ.พ. มาตรา 193/33, ป.พ.พ. มาตรา 193/34, พ.ร.บ.วิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง
พ.ศ. 2539 มาตรา 57

ย่อ / หลักกฎหมาย

หนี้ค้ำชำระอันเกิดจากการขายแบตเตอร์รี่ให้แก่ลูกค้าที่ซื้อไปขายต่อเพื่อแสวงหากำไรอันเป็นการ
ประกอบธุรกิจการค้าของลูกค้ามีอายุความ 5 ปี ตาม ป.พ.พ. มาตรา 193/33 (5) มิใช่กรณีลูกค้า
ซื้อไปเพื่อใช้เองอันมีอายุความ 2 ปี ตาม ป.พ.พ. มาตรา 193/34 (1) ปรากฏว่าขณะที่โจทก์ที่ 1
และที่ 2 ซึ่งเป็นลูกจ้างของจำเลยทวงให้ลูกหนี้ชำระหนี้ หนี้ที่ค้ำชำระยังไม่ครบอายุความ 5 ปี
แม้โจทก์ที่ 1 และที่ 2 จะทวงหนี้จากลูกหนี้ไม่ครบทุกรายและเมื่อลูกหนี้ค้ำชำระหนี้เกิน 2 ปีแล้ว
โจทก์ที่ 1 และที่ 2 ก็ไม่ตั้งสำรองหนี้สูญอันเป็นการผิดระเบียบก็ตาม แต่ผลเสียหายที่จำเลยติดตาม
หนี้ที่ลูกหนี้ค้ำชำระไม่ได้เกิดจากจำเลยเข้าใจผิดว่าหนี้ที่ลูกหนี้ค้ำชำระนั้นมีอายุความ 2 ปี และ
ขาดอายุความแล้วจึงไม่ได้ฟ้องร้องให้ลูกหนี้ชำระหนี้ ความเสียหายที่เกิดขึ้นจึงเป็นผลโดยตรงจาก
การที่จำเลยไม่ติดตามฟ้องร้องให้ลูกหนี้ชำระหนี้ มิใช่เป็นผลมาจากโจทก์ที่ 1 และที่ 2 ไม่ทวงหนี้
และไม่ตั้งสำรองหนี้สูญ จำเลยจึงไม่มีสิทธิอายัดเงินเดือน เงินโบนัส หรือเงินบำเหน็จของโจทก์ตาม
มาตรา 57 แห่ง พ.ร.บ.วิธีปฏิบัติราชการทางปกครองฯ เพื่อชดเชยค่าเสียหายดังกล่าว

คำพิพากษา

โจทก์ทั้งสามฟ้องเป็นใจความว่า จำเลยเป็นนิติบุคคลตาม พ.ร.บ.การจัดตั้งองค์การของรัฐบาล
พ.ศ.2496 และ พ.ร.ฎ.จัดตั้งองค์การแบตเตอร์รี่ พ.ศ.2498 โดยมีวัตถุประสงค์ประกอบธุรกิจ
เกี่ยวกับหรือต่อเนื่องกับอุตสาหกรรมแบตเตอร์รี่ โดยให้บริการต่าง ๆ เกี่ยวกับการอุตสาหกรรมของ
จำเลย ทำการค้าเกี่ยวกับอุตสาหกรรมของจำเลย กระทำกิจการต่าง ๆ ที่จะเกิดประโยชน์แก่จำเลย
โจทก์ทั้งสามเป็นลูกจ้างของจำเลยและเป็นพนักงานองค์การของรัฐ ขอให้ศาลมีคำสั่งเพิกถอนการ
ทำคำสั่งทางปกครองของจำเลยที่อาศัยอำนาจตามความในมาตรา 57 แห่ง
พ.ร.บ.วิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ.2539 และกฎกระทรวงฉบับที่ 9 (2542) ออกตาม
ความในพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ.2539 ข้อ 1 (4) และ ข้อ 2 ทั้งสาม
คำสั่งแก่โจทก์ทั้งสาม และให้จำเลยคืนเงินจำนวน 71,583.45 บาท พร้อมดอกเบี้ยในอัตราร้อยละ
7.5 ต่อปี นับแต่วันฟ้องจนกว่าจะชำระเสร็จแก่โจทก์ที่ 1 ให้จำเลยคืนเงินจำนวน 72,074.72 บาท
พร้อมดอกเบี้ยในอัตราร้อยละ 7.5 ต่อปี นับแต่วันฟ้องจนกว่าจะชำระเสร็จแก่โจทก์ที่ 2 และให้
จำเลยคืนเงินจำนวน 162,627.96 บาท พร้อมดอกเบี้ยในอัตราร้อยละ 7.5 ต่อปี นับแต่วันฟ้อง
จนกว่าจะชำระเสร็จแก่โจทก์ที่ 3 จำเลยให้การขอให้ยกฟ้อง ระหว่างพิจารณานางวิไล
ทรงประกอบ ยื่นคำร้องขอเข้าร่วมเป็นโจทก์กับโจทก์ที่ 2 ศาลแรงงานกลางอนุญาต
ศาลแรงงานกลางพิพากษาให้เพิกถอนคำสั่งของจำเลยที่ กห 5400/4045, กห 5400/4034, กห
5400/4040, กห 5400/4046, กห 5400/4035 และ กห 5400/4041 แก่โจทก์ที่ 1 และที่ 2 คนละ
3 คำสั่ง และให้จำเลยคืนเงินจำนวน 32,000 บาท พร้อมดอกเบี้ยในอัตราร้อยละ 7.5 ต่อปี
ของต้นเงิน 24,000 บาท นับแต่วันฟ้อง (วันที่ 16 มกราคม 2546) ของต้นเงิน 4,000 บาท นับแต่

วันที่ 31 มกราคม 2546 และของต้นเงิน 4,000 บาท นับแต่วันที่ 28 กุมภาพันธ์ 2546 จนกว่าจะชำระเสร็จแก่โจทก์ที่ 1 และคืนเงินจำนวน 29,010.02 บาท พร้อมดอกเบี้ยในอัตราร้อยละ 7.5 ต่อปี ของต้นเงิน 24,000 บาท นับแต่วันฟ้อง (วันที่ 16 มกราคม 2546) ของต้นเงิน 2,347.50 บาท นับแต่วันที่ 31 มกราคม 2546 และของต้นเงิน 2,662.52 บาท นับแต่วันที่ 28 กุมภาพันธ์ 2546 จนกว่าจะชำระเสร็จแก่โจทก์ร่วม ส่วนโจทก์ที่ 3 นั้นให้ยกฟ้อง จำเลยอุทธรณ์ต่อศาลฎีกา ศาลฎีกาแผนกคดีแรงงานวินิจฉัยว่า "ข้อเท็จจริงเบื้องต้นรับฟังได้ว่า ขณะเกิดเหตุโจทก์ทั้งสามเป็นลูกจ้างจำเลยโดยโจทก์ที่ 1 มีตำแหน่งประจำองค์การ เทียบเท่าหัวหน้ากอง ช่วยปฏิบัติงานกองบัญชีและการเงิน โจทก์ที่ 2 มีตำแหน่งเป็นหัวหน้ากองบัญชีและการเงิน โจทก์ที่ 3 มีตำแหน่งเป็นหัวหน้ากองวางแผนและประเมินผล ฝ่ายวางแผนและวิจัย ช่วยปฏิบัติงานฝ่ายขาย เนื่องจากมีหนี้ค้างชำระจากการขายแบตเตอรี่ตั้งแต่ปี 2537 ถึง 2539 และหนี้ค้างชำระจากการขายแบตเตอรี่ตั้งแต่เดือนตุลาคม 2539 ถึงเดือนมีนาคม 2541 เป็นหนี้ค้างชำระที่เกิดจากการย้ายร้านหนี้ และหนี้ค้างชำระตั้งแต่ปี 2538 ถึง 2541 ที่ไม่เคลื่อนไหว จำเลยตั้งคณะกรรมการสอบสวนหาผู้รับผิดชอบ 3 ชุด คณะกรรมการสอบสวนดังกล่าวทำการสอบสวนข้อเท็จจริงแล้วมีความเห็นให้โจทก์ทั้งสามรับผิดชอบใช้ค่าเสียหายทางแพ่งจำนวนตามฟ้อง คดีมีปัญหาต้องวินิจฉัยตามอุทธรณ์ของจำเลยเพียงประการเดียวว่า ความเสียหายของจำเลยตามฟ้องเป็นผลโดยตรงจากการกระทำของโจทก์ที่ 1 และที่ 2 หรือไม่ เห็นว่า ค่าเสียหายตามฟ้องคดีนี้เป็นหนี้ที่ค้างชำระจากการขายแบตเตอรี่ให้ลูกค้าที่ลูกค้ามิได้ซื้อไปใช้เองแต่ลูกค้าซื้อไปขายต่อเพื่อแสวงหากำไรอันเป็นการประกอบธุรกิจการค้าของลูกค้า ซึ่งมีอายุความ 5 ปี ตาม ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 193/33 (5) มิใช่ลูกค้าซื้อไปเพื่อใช้เองอันมีอายุความ 2 ปี ตาม ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 193/34 (1) ซึ่งขณะที่โจทก์ที่ 1 และที่ 2 ทวงให้ลูกหนี้ชำระหนี้หนี้ นั้นหนี้ที่ค้างชำระยังไม่ครบอายุความ 5 ปี แม้โจทก์ที่ 1 และที่ 2 จะทวงหนี้จากลูกหนี้ไม่ครบทุกราย เมื่อลูกหนี้ค้างชำระหนี้เกิน 2 ปี แล้วโจทก์ที่ 1 และที่ 2 ก็ไม่ตั้งสำรองหนี้สูญ อันเป็นการผิดระเบียบก็ตาม แต่ผลเสียหายที่จำเลยติดตามหนี้ที่ลูกหนี้ค้างชำระไม่ได้นั้นเกิดจากจำเลยเข้าใจผิดว่าหนี้ที่ลูกค้าค้างชำระนั้นมีอายุความ 2 ปี และขาดอายุความแล้ว จึงไม่ได้ฟ้องร้องให้ลูกหนี้ชำระหนี้ มิใช่เป็นผลมาจากโจทก์ที่ 1 และที่ 2 ไม่ทวงหนี้ และไม่ตั้งสำรองหนี้สูญ ที่ศาลแรงงานกลางพิพากษามานั้นต้องด้วยความเห็นของศาลฎีกา อุทธรณ์ของจำเลยฟังไม่ขึ้น..." พิพากษายืน

องค์คณะ

รุ่งโรจน์ รื่นเรืองวงศ์ · ขวลิต ยอดเนร · ปราโมทย์ พิพัทธ์ปราโมทย์

ข้อความคำพิพากษาเป็นของศาลฎีกา · ที่มาของข้อมูล: deka.supremecourt.or.th · <https://www.thaideka.online/deka/1530-1532/2548>